

36 937

Wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de structurele invoering van de mogelijkheid van digitale aanvraag van rijbewijzen (Wet digitale aanvraag rijbewijzen)

Nr. 5

VERSLAG
Vastgesteld 17 juni 2026

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer verslag uit te brengen van haar bevindingen. Het verslag behandelt alleen die onderdelen waarover door de genoemde fracties inbreng is geleverd.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het voorstel van wet voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

Algemeen	1
Inleiding	2
Resultaten experiment	2
Het elektronische proces	2
Taken fotocontrole van de RDW	3
Erkenning fotografen	3
Reikwijdte	3
Uitkomsten waarde-onderzoek DAR	3
Rijksbegroting	3
Gegevensbescherming	4
Bedrijfseffecten en administratieve lasten	4
Fotografen	4
Voorlichting en communicatie	4
Consultatie	4
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	5
Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB)	5

Algemeen

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en willen de regering nog enkele vragen voorleggen. Deze leden onderschrijven het uitgangspunt dat de overheid haar dienstverlening moderniseert en digitaliseert daar waar dit de burger ten

goede komt, en zij zien in de structurele en landelijke invoering van het digitaal aanvragen van rijbewijzen (DAR) een logische en wenselijke vervolgstap op een geslaagd experiment. Deze leden hechten er daarbij aan dat digitalisering hand in hand gaat met een zorgvuldige bescherming van persoonsgegevens, met toegankelijkheid voor iedere burger en met een hoogwaardige wetgevingskwaliteit. Op deze punten leggen deze leden de regering graag een aantal vragen voor.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel inzake de structurele invoering van de mogelijkheid van digitale aanvraag van rijbewijzen. Deze leden onderschrijven het belang van een moderne, toegankelijke en efficiënte overheid en zien de digitalisering van publieke dienstverlening als een logische ontwikkeling. Zij hebben nog enkele vragen over de uitvoering, de fraudebestendigheid en de gevolgen voor burgers, gemeenten en ondernemers.

De leden van de PRO-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en hebben geen verdere vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de structurele invoering van de mogelijkheid van digitale aanvraag van rijbewijzen. Deze leden staan positief tegenover deze Wet digitale aanvraag rijbewijzen, maar hebben nog wel enkele vragen.

Inleiding

De leden van de PRO-fractie beschouwen het doel van de wet als een nuttige verbetering van de dienstverlening van de overheid naar de burger en hebben vertrouwen in de uitvoering.

De leden van de CDA-fractie zijn positief over het wetsvoorstel, daar de aanvraag van een rijbewijs daarmee eenvoudiger en gebruikersvriendelijker wordt voor burgers. Evenals de regering zien deze leden daarbij de voordelen van de elektronische aanvraag van rijbewijzen, zoals de plaats- en tijdonafhankelijkheid van rijbewijsaanvragen, de vermindering van fraudegevoeligheid, de verbetering van de fotokwaliteit van rijbewijsfoto's en de vermindering van het aantal vereiste handelingen door de gemeente tijdens de aanvraagprocedure. Deze leden zijn benieuwd naar de obstakels die er waren bij de totstandkoming van deze wetgeving.

Resultaten experiment

De leden van de VVD-fractie lezen dat het experiment met digitale rijbewijsaanvragen succesvol is verlopen en dat wordt voorgesteld deze mogelijkheid structureel beschikbaar te maken. Deze leden vragen op welke wijze de regering het gebruik en het succes van de regeling na invoering zal monitoren. Welke doelstellingen worden hierbij gehanteerd en op welke momenten zal de Kamer hierover worden geïnformeerd?

Het elektronische proces

De leden van de VVD-fractie onderschrijven het belang van een veilig en fraudebestendig aanvraagproces. Deze leden vragen hoeveel signalen van mogelijke identiteitsfraude gedurende het experiment zijn gegenereerd door de digitale controles en in hoeveel gevallen dit heeft geleid tot nader onderzoek of handhaving.

Voorts vragen deze leden hoe de regering rekening houdt met de snelle ontwikkeling van kunstmatige intelligentie en de mogelijkheden om digitale foto's te manipuleren. Acht de regering de huidige controleme-

chanismen voldoende toekomstbestendig om ook AI-gegenereerde of anderszins gemanipuleerde afbeeldingen te kunnen detecteren?

De leden van de CDA-fractie hebben vragen met betrekking tot de veiligheidsgaranties in het kader van het rijbewijsaanvraagproces. Deze leden willen de regering vragen hen te informeren over de betekenis en criteria van een extra DigiD-controle. Daarnaast verzoeken zij de regering toe te lichten hoe zij denkt de veiligheidsgaranties bij het rijbewijsaanvraagproces te kunnen waarborgen.

Taken fotocontrole van de RDW

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Dienst Wegverkeer (RDW) aanvullende taken krijgt op het gebied van fotocontrole en fraudedetectie. Kan de regering aangeven welke gevolgen dit heeft voor de personele inzet en uitvoeringskosten van de RDW? Worden hiervoor aanvullende middelen beschikbaar gesteld of kunnen deze werkzaamheden binnen de bestaande capaciteit worden uitgevoerd?

Erkenning fotografen

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat alleen erkende fotografen of fotocabines digitale foto's mogen aanleveren voor een elektronische rijbewijsaanvraag. Deze leden vragen hoe wordt voorkomen dat de erkenningssystematiek onnodige toetredingsdrempels opwerpt voor kleinere ondernemers. Kan de regering tevens aangeven hoeveel fotografen momenteel deelnemen aan het systeem en of landelijke dekking voldoende is gewaarborgd?

Reikwijdte

De leden van de D66-fractie hechten eraan dat de digitale aanvraag een mogelijkheid blijft en geen verplichting wordt, en dat de fysieke aanvraag aan de gemeentebalie volwaardig beschikbaar blijft voor burgers die daaraan de voorkeur geven of niet digitaal kunnen aanvragen. Kan de regering bevestigen dat de fysieke route ook op langere termijn volwaardig in stand blijft, en dat de kwaliteit en beschikbaarheid daarvan niet afnemen naarmate het digitale gebruik toeneemt?

Uitkomsten waarde-onderzoek DAR

De leden van de D66-fractie constateren dat de regering verwacht dat het rijbewijs op termijn goedkoper kan worden omdat het digitale proces efficiënter is, maar dat de elektronische aanvraag in geldelijke kosten op dit moment niet goedkoper is voor de burger dan de fysieke aanvraag. Kan de regering concretiseren bij welk volume aan digitale aanvragen en op welke termijn zij deze kostendaling voor de burger voorziet?

Rijksbegroting

De leden van de VVD-fractie lezen dat gemeenten bij een digitale aanvraag minder werkzaamheden verrichten, terwijl de RDW juist meer taken uitvoert. Deze leden vragen op basis van welke uitgangspunten de financiële verdeelsleutel tussen gemeenten en RDW wordt vastgesteld. Hoe wordt geborgd dat deze verdeling ook op langere termijn blijft aansluiten bij de feitelijke uitvoeringslasten van beide partijen? Daarnaast vragen deze leden welke gevolgen de regering verwacht voor de werkzaamheden en capaciteit van gemeentelijke afdelingen burgerzaken wanneer een groeiend deel van de aanvragen digitaal verloopt.

Gegevensbescherming

De leden van de D66-fractie vragen de regering toe te lichten hoe lang de digitale pasfoto, alsook de resultaten en de technische gegevens van de fotocontrole, worden bewaard, en op welke grondslag deze bewaartermijnen berusten. Worden deze gegevens niet langer bewaard dan voor het doel noodzakelijk is?

De leden van de VVD-fractie vragen welke maatregelen worden getroffen om misbruik van digitaal aangeleverde foto's en handtekeningen te voorkomen. Tevens vragen zij hoe wordt gewaarborgd dat deze gegevens uitsluitend worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt.

Bedrijfseffecten en administratieve lasten

De leden van de D66-fractie constateren dat de vergoeding van gemeenten aan de RDW wordt geregeld en dat bij een digitale aanvraag een aanvullende vergoeding kan worden gevraagd. Deze leden vragen de regering hoe deze kostenverdeling zo wordt ingericht dat de efficiëntiewinst van het digitale proces uiteindelijk leidt tot lagere kosten voor de burger, en niet in de keten blijft hangen.

Fotografen

De leden van de D66-fractie lezen dat met dit onderdeel de grondslag wordt gecreëerd om fotografen te erkennen die digitale foto's en handtekeningen aan de RDW aanleveren. Gelet op de hoeveelheid persoonsgegevens die hiermee bij fotografen terechtkomt, vragen deze leden de regering welke eisen aan de beveiliging en aan het niet-bewaren van gegevens worden gesteld, en hoe het toezicht hierop concreet wordt vormgegeven om het risico van bewaren, uitlekken of misbruik te verkleinen.

De leden van de VVD-fractie vragen welke administratieve lasten zijn verbonden aan het verkrijgen en behouden van een erkenning als fotograaf. Acht de regering deze lasten proportioneel, mede voor kleinere ondernemers die willen deelnemen aan het systeem?

Voorlichting en communicatie

De leden van de D66-fractie hechten eraan dat de digitale aanvraag voor iedere burger goed bruikbaar en toegankelijk is. Kan de regering toelichten of de aanvraagapplicatie voldoet aan de geldende eisen voor digitale toegankelijkheid? Deze leden constateren voorts dat de helpdesk van de RDW uitsluitend tijdens kantooruren bereikbaar is, terwijl een belangrijk voordeel van de digitale aanvraag juist is dat deze tijds- en plaatsonafhankelijk kan plaatsvinden. Acht de regering deze beschikbaarheid toereikend, mede met het oog op burgers die ondersteuning nodig hebben?

Consultatie

De leden van de CDA-fractie wijzen erop dat het rijbewijs ook een identificatiemiddel is. Deze leden vragen of er afstemming is met het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) over de gevolgen hiervan in de uitvoeringspraktijk. De leden vragen of de regering in gesprek zou willen gaan met het CBR en wat deze wetswijziging voor de uitvoeringspraktijk van het CBR kan betekenen.

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

De leden van de VVD-fractie lezen dat de VNG aandacht heeft gevraagd voor de uitvoerings- en financiële gevolgen van het wetsvoorstel. Zijn deze aandachtspunten inmiddels naar tevredenheid van de VNG opgelost? Zo nee, welke punten staan nog open en hoe is de regering voornemens hiermee om te gaan?

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de internetconsultatie, waarin de VNG en de NVVB hun zorgen hebben geuit met betrekking tot de financiële gevolgen voor gemeentemedewerkers ten gevolge van het gebruik van eHerkenning. Deze leden vragen zich af hoe de gesprekken tussen de VNG en de RDW verlopen. Ook vragen zij zich af wat de stand van zaken is met betrekking tot de verdeelsleutel die voortkomt uit het onderzoek van Ecorys.

Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB)

De leden van de VVD-fractie vragen hoe de NVVB aankijkt tegen de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel op langere termijn, in het bijzonder wanneer het aandeel digitale aanvragen verder groeit.

De voorzitter van de vaste commissie,
Huizenga

De adjunct-griffier van de commissie,
Meedendorp